

Adroddiad:	Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol
Dyddiad:	1af Rhagfyr 2015
Awdur:	Anwen Huws Pennaeth Gwasanaeth
Pwnc:	Adolygiad Achos penodol Rhoi cyfle i'r aelodau dderbyn diweddariad gan y Panel Sgriwtini a benodwyd i graffu camau gweithredu a chynnydd y gwasanaeth yn dilyn adolygiad trylwyr gan y Pennaeth Gwasanaeth i'r ymarfer yn achos Plentyn A.

1. Crynodeb Gweithredol

- 1.1 Penderfynodd Barnwr yn yr Uchel Lys fod y Cyngor wedi gweithredu'n anghyfreithlon wrth barhau gyda chyfnod cartrefu plentyn yn groes i ddymuniadau ei fam. Nododd y Barnwr ym mharagraff 37 y trawsgrifiad ei fod yn rhoi caniatâd i gyhoeddi'r trawsgrifiad. Roedd y Barnwr yn awyddus i sicrhau y caiff gwersi eu dysgu.
- 1.2 Cynhaliodd y Pennaeth Gwasanaeth adolygiad o'r achos trwy archwilio cofnodion y Gwasanaeth Plant, cofnodion cyfreithiol, a chyfweliadau gyda staff perthnasol. Adroddwyd am ganfyddiadau'r adolygiad hwn i:
- i) Prif Weithredwr
 - ii) Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol
 - iii) Panel Rhiant Corfforaethol
 - iv) AGGCC
 - v) HHJ Jones
 - vi) Bwrdd Lleol Diogelu Plant.
- 1.3 Yn unol â chais y Pwyllgor Sgriwtini a thrafodaeth gyda'r Cynghorydd Meirion Jones, Cadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini, penderfynwyd sefydlu Panel i graffu ymateb y gwasanaeth i'r materion sy'n deillio o ymwneud y gwasanaeth ag achos y plentyn penodol a chynnydd y gwasanaeth yn erbyn y Cynllun Gweithredu.

2. Pwyntiau Dysgu a nodwyd yn yr Adolygiad

- 2.1 Fe wnaeth yr adolygiad adnabod enghreifftiau o arfer dda ynghyd â rhai meysydd lle gellid gwella ymarfer, a gwneir yr argymhellion a ganlyn. Roedd y rhain yn ffurfio'r sail i'r cynllun gweithredu :-
- 2.1.1 Dylai'r holl achosion o blant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant gael asesiad craidd ac asesiad risg buan; sy'n canolbwyntio ar y rhesymau am eu cofrestru a'r capasiti i wella rhiantu er mwyn lleihau'r risg.

- 2.1.2 Bydd y Gwasanaethau Plant yn ystyried y manteision o benodi mentor asesu am gyfnod i wella eu hymarfer asesu.
- 2.1.3 Dylai'r Gwasanaethau Plant ddarparu hyfforddiant goruchwyliaeth a mentora i'r holl Reolwyr Tîm ac Uwch Ymarferwyr.
- 2.1.4 Dylai'r Gwasanaethau Plant adolygu fformat cyfredol yr asesiad craidd.
- 2.1.5 Dylid adolygu fframwaith perfformiad y Gwasanaethau Plant i gynnwys amserlenni ar gyfer cwblhau asesiadau rhiantu.
- 2.1.6 Dylai Bwrdd Cyflawni Lleol y Bwrdd Rhanbarthol Diogelu Plant ystyried rhaglen o waith er mwyn hybu dull rhagweithiol ac integredig o ddiogelu plant lle mae gan y rhieni anhwylder iechyd meddwl.
- 2.1.7 Dylai Bwrdd Cyflawni Lleol y Bwrdd Rhanbarthol Diogelu Plant ystyried sicrhau bod yr holl asiantaethau yn cael eu hyfforddi/yn ymwybodol o'r teclynnau risg a ddefnyddir gan y Gwasanaethau Plant.
- 2.1.8 Dylai'r Gwasanaethau Plant wella sgiliau eu staff trwy hyfforddiant, mentora a goruchwyliaeth fel y gallant gyflawni eu dyletswyddau tuag at blant mewn gofal, gyda ffocws clir ar gyflawni deilliannau da trwy ymarfer ar y cyd yn effeithiol.
- 2.1.9 Dylai Bwrdd Cyflawni Lleol y Bwrdd Rhanbarthol Diogelu Plant sicrhau bod cynadleddau achos a chynlluniau amddiffyn plant yn canolbwyntio ar ostwng y risg, a gwerthuso model arwyddion diogelwch.
- 2.1.10 Dylai'r Bwrdd Rhanbarthol Diogelu Plant ystyried mabwysiadu polisi amddiffyn deuol i'r plant hynny sydd mewn gofal ac y mae eu henwau ar y gofrestr amddiffyn.
- 2.1.11 Dylai'r Gwasanaethau Plant:
- i) Gynnal archwiliad o gronolegau
 - ii) Darparu hyfforddiant i'r holl Weithwyr Cymdeithasol ar sut i gadw a defnyddio cronolegau.
 - iii) Sicrhau y cyflwynir cronoleg i bob cynhadledd a/neu adolygiad.
- 2.1.12 Dylai'r Gwasanaethau Plant:
- i) Ddarparu hyfforddiant i'r holl staff ar Egwyddorion a darpariaethau Deddf Plant 1989.
 - ii) Cynnal digwyddiad dysgu i ystyried sut ydym yn cymhwyso'r Ddeddf i achosion Adran 20.
 - iii) Cynnal digwyddiadau dysgu ar yr egwyddorion o weithio mewn partneriaeth gyda phlant a'u teuluoedd.

- 2.1.13 Bydd y Gwasanaethau Plant yn datblygu ei wybodaeth ar gyfer plant a'u teuluoedd i gynnwys canllawiau ynghylch bod mewn gofal i blant a'u teuluoedd.
- 2.1.14 Dylid sefydlu Cytundeb Gwasanaeth rhwng y Gwasanaethau Plant a'r Gwasanaethau Cyfreithiol sy'n nodi rolau, cyfrifoldebau a chynllun dirprwyo.
- 2.1.15 Dylai'r Gwasanaethau Plant sicrhau bod dau fater gweithredol sydd wedi'u hadnabod yn derbyn ymateb priodol.

3. Panel Sgriwtini – 25 Gorffennaf 2015

- 3.1 Aelodau'r Panel oedd y Cynghorydd Llinos Medi Huws, y Cynghorydd Lewis Davies a'r Cynghorydd Gwilym Jones.
- 3.2 Rhoddwyd cyfle i'r Aelodau graffu'r adroddiad a baratowyd gan y Pennaeth Gwasanaeth. Nodwyd fod yr adroddiad wedi cael ei gyflwyno hefyd i'r:
- Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol
 - Panel Rhiant Corfforaethol
 - Arolygaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru
 - Y Barnwr
 - Gareth Jones

Roedd yr Aelodau'n fodlon fod y gwasanaeth wedi adolygu'r mater ac wedi adnabod gwersi i'w dysgu. Roedd yr aelodau'n fodlon eu bod wedi derbyn gwybodaeth a'u bod wedi profi trwy graffu fod y Gwasanaeth wedi gweithredu, neu yn gweithredu yn ôl y cynllun gweithredu.